

ægtefællerne får samme efternavn. En ægtefælle kan dog ikke antage den andens efternavn, såfremt dette er erhvervet ved ægteskab, jfr. de almindelige bemærkninger pkt. 4 c. I denne situation vil den ægtefælle, der bærer et giftenavn, efter § 4, stk. 2, kunne genantage sit oprindelige navn, hvorefter den anden ægtefælle kan antage dette navn som efternavn, jfr. bemærkningerne til § 4, stk. 2.

Har den anden ægtefælle efter ægteskabets indgåelse fået nyt efternavn, som ikke er et genantaget tidligere giftenavn, kan ægtefællen med den andens samtykke ved anmeldelse til vielsesmyndigheden antage det nye navn, uanset om ægtefællen i forvejen bar den andens efternavn.

Efter den gældende navnelovs § 9, stk. 2, erhverver en gift kvinde, der hidtil har båret mandens navn, automatisk mandens nye navn, hvis manden får et nyt efternavn under samlivet. I sammenhæng hermed bestemmer lovens § 16, at i tilfælde, hvor ægtefæller bærer samme efternavn, kan det fælles navn kun ændres, såfremt de begge ansøger om det. Har kvinden ikke hidtil båret mandens navn, må hun efter den gældende lov ansøge om navnebevis på mandens nye navn efter lovens § 8, nr. 7.

Justitsministeriet har ikke i forslaget medtaget bestemmelser svarende til den gældende lovs § 9, stk. 2, og § 16, idet ægtefæller bør kunne få navneforandring uafhængigt af hinanden, ligesom en ægtefælle, der bærer den andens efternavn, bør have adgang til at beholde navnet, uanset om den anden ægtefælle tager navneforandring.

§ 4, stk. 1, giver kun en ægtefælle adgang til at antage den andens efternavn som såkaldt giftenavn. Dette indebærer, at ægtefællen i tilfælde af nyt ægteskab ikke kan videregive navnet til den nye ægtefælle. Derimod kan navnet efter § 1, stk. 2, videregives til børn.

Såfremt den anden ægtefælle har erhvervet nyt efternavn ved navnebevis efter § 6, og ægtefællen ikke har været medtaget i navnebeviset, kan ægtefællen efter § 8, nr. 4, få navnebevis på navnet som eget efternavn med ret til at videregive navnet til bl. a. en senere ægtefælle. Efter den praksis, der har udviklet sig med hensyn til § 8, nr. 7, i den gældende lov, kan en mand med sin hustrus samtykke få navnebevis på hustruens pigenavn som eget efternavn med ret til at videregive navnet. Denne praksis er imidlertid begrundet i, at mænd ikke efter den gældende lov har mulighed for at erhverve et giftenavn, og kan ikke forventes opretholdt i forhold til forslagens § 8, nr. 4, idet mænd nu efter forslagens § 4 kan antage et giftenavn.

Stk. 2 handler om adgangen for en person, der bærer et giftenavn, til at genantage sit tidligere efternavn ved anmeldelse til vielsesmyndigheden.

Efter § 4, stk. 3, i den gældende lov kan en kvinde, der bærer et giftenavn, efter ægteskabets ophør genantage sit pigenavn ved erklæring over for den vielsesmyndighed, der foretog vielsen. Ønsker kvinden under ægteskabet at genantage sit pigenavn, eller ønsker hun at genantage et giftenavn, hun bar ved indgåelsen af det seneste ægteskab, skal hun opnå navnebevis hos overøvrigheden efter lovens § 8, nr. 4.

Efter forslaget kan en ægtefælle, der har antaget et efternavn på grundlag af ægteskab, såvel under ægteskabet som efter dets ophør ved anmeldelse til vielsesmyndigheden genantage det efternavn, ægtefællen bar ved indgåelsen af det seneste ægteskab. Hvis dette navn var et giftenavn, kan ægtefællen i stedet genantage det efternavn, ægtefællen senest har båret, som ikke er erhvervet på grundlag af ægteskab. Forslaget indebærer således en udvidelse af adgangen til at genantage et tidligere navn ved anmeldelse til vielsesmyndigheden.

Ønsker en person, der har været gift flere gange, at generhverve et tidligere giftenavn, som vedkommende ikke bar ved indgåelsen af det seneste ægteskab, må vedkommende ansøge overøvrigheden om navnebevis efter forslagens § 8, nr. 5, jfr. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Anmeldelse om genantagelse af et tidligere navn kan, hvis den pågældende har været gift flere gange, ske til den seneste vielsesmyndighed. En person, der ved indgåelse af nyt ægteskab bærer et giftenavn fra et tidligere ægteskab, kan således ved anmeldelse til den nye vielsesmyndighed genantage sit oprindelige navn. Derefter kan den anden ægtefælle ved anmeldelse til samme myndighed efter stk. 1 antage navnet som giftenavn.

Til § 5

Bestemmelsen, der med redaktionelle ændringer svarer til gældende lovs § 5, 1. pkt., fastsætter, at forandring af efternavn i andre tilfælde end de, der er nævnt i §§ 1-4, skal ske ved en tilladelse (navnebevis) fra overøvrigheden, d.v.s. statsamtet og i København overpræsidiat.

§ 5, 2. pkt., i den gældende lov indeholder en regel om, at man ved navneforandring i almindelighed kan bevare det hidtidige slægtsnavn som mellemnavn eller i forbindelse med det nye navn. Denne regel er af systematiske grunde flyttet til lovforslagets § 9 og § 11.